

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/67/2020
Identifikačné číslo spisu: 5818010264
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5818010264.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a členov senátu JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 29. októbra 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej P. P. pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvinenej P. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To/97/2018 z 31. januára 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej P. P. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/103/2018 zo 4. októbra 2018, bola obvinená P. P. uznaná za vinnú zo spáchania prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 01. 02. 2018 v čase od 14.15 hod. do 14.28 hod. sa v J. nezisteným spôsobom neoprávnené zmocnila platobnej karty zv. I. F., č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, vydanej bankou VÚB, a. s., Bratislava držiteľovi Z. Z., následne toho istého dňa prostredníctvom tejto karty vykonala bez súhlasu a vedomia poškodeného výbery hotovosti:
- sumu 200,- € v čase o 14:28:53 hod. z bankomatu Tatra banky a .s., Bratislava na J. K. v J.,
- sumu 200,- € v čase od 14:29:37 hod. na tom istom mieste,
- sumu 70,- € v čase o 14:32:33 hod. z bankomatu Prima banka Slovensko, a. s., Žilina, na J. XXX/X v J.,

čím spôsobila manželom Z. Z., nar. XX.XX.XXXX a Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom H. X škodu vo výške 470,- eur.

Za to jej súd I. stupňa uložil podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona za použitia ustanovení § 41 ods. 1, §

38 ods. 2, § 36 písm. j) a § 37 písm. h) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona jej výkon tohto trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu 28 mesiacov.

V adhéznom výroku obžalovanej uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenej Y. Z. v sume 470 eur.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, uznesením, sp. zn. 3To/97/2018 z 31. januára 2019, odvolanie obžalovanej proti vyššie citovanému rozsudku ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

V tejto trestnej veci podala obvinená (odsúdená) P. P. dovolanie, vychádzajúc z jeho obsahu proti tak prvostupňovému rozsudku, ako aj proti uzneseniu odvolacieho súdu, prostredníctvom zvoleného obhajcu (plnomocenstvo udelené 20. septembra 2019 advokátovi JUDr. Ladislavovi Potockému bolo predložené dovolateľkou spolu s dovolaním), a to 21. októbra 2019 (faxom), následne doručeným súdu I. stupňa i poštou 22. októbra 2019.

Konkrétne v ňom uviedla, že o jej odsúdení sa dozvedela až z rozsudku súdu I. stupňa, pretože predvolanie na hlavné pojednávanie neobdržala. Tento rozsudok považuje za arbitrárny, nezákonný, nespravodlivý a predčasný, nakoľko o hlavnom pojednávaní nemala vedomosť, nebola prítomná, vypočutá ani konfrontovaná so svedkyňou G. Y. a bola teda odsúdená bez jej prítomnosti.

Týmto konaním Okresný súd Námestovo porušil jej základné ľudské právo na obhajobu.

Takto porušil článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom, ďalej § (pozn. : zrejme mysliac „článok“) 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu a napokon aj „Európsky Dohovor o ľudských právach“ najmä článok 6 ods. 1, 3 písm. b), c), d) Dohovoru.

Dovolanie podáva z dôvodov podľa § 371 písm. c), i), g) Trestného poriadku [pozn. : zrejme majú na mysli § 371 ods. 1 písm. c), i), g) Trestného poriadku].

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (t. j. že zásadným spôsobom bolo porušené jej právo na obhajobu) uplatňuje z dôvodu, že nemala vedomosť o konaní hlavného pojednávania a súd I. stupňa pojednával a odsúdil ju v jej neprítomnosti.

Podľa Európskeho dohovoru o ľudských právach čl. 6 ods. 3 písm. b), c) každý kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: má mať primeraný čas a možnosť na prípravu svojej obhajoby, a každý kto je obvinený z trestného činu má právo obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, pričom neprítomnosťou na hlavnom pojednávaní jej bolo takéto právo, ako obvinenej, znemožnené a zmarené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namieta, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom.

Navrhla preto, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie ust. zákona § 371 ods. 1 písm. c), i), g) Trestného poriadku a aby dovolací súd zrušil tak uznesenie odvolacieho súdu ako aj prvostupňový rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne ju spod obžaloby oslobodil, nakoľko uvedeného skutku sa ona nedopustila.

Dovolanie obvinenej bolo súdom I. stupňa doručené na vyjadrenie prokurátorovi aj poškodenej. Z nich sa k dovolaniu vyjadril len prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo.

V písomnom vyjadrení poukázal na to, že s dovolacou námietkou obvinenejsa už vysporiadal v pôvodnom konaní odvolací súd konštatujúc, že predvolanie bolo obvinenej doručené náhradným spôsobom podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku, teda neprítomnosť na hlavnom pojednávaní si

obvinená spôsobila sama nepreberaním úradných zásielok na adrese, ktorú na tieto účely po riadnom poučení uviedla.

Za riadnu a včasnú obhajobu v konaní pred súdom zodpovedá obžalovaný, nie samosudca, čiže nevyužitie svojho práva na obhajobu si obvinená zavinila sama a nemôže ísť o pochybenie súdu. V súlade so stanoviskom odvolacieho súdu zastáva názor, že na hlavnom pojednávaní dňa 04.10.2018 boli splnené všetky formálne podmienky požadované ustanovením § 252 ods. 2 Trestného poriadku na konanie neprítomnosti obžalovanej.

Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i), g) Trestného poriadku obvinená neodôvodnila, preto niet argumentov, s ktorými by mohol polemizovať, preto iba konštatuje, že takéto pochybenia v postupe súdov oboch stupňov nezistil.

Navrhol preto, aby dovolací súd dovolanie obvinenej zamietol podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, 2 Trestného poriadku) a že boli splnené podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Pokiaľ dovolateľka formulovala dovolanie tým spôsobom, že ním napáda aj prvostupňový rozsudok aj rozhodnutie (uznesenie) odvolacieho súdu, dovolací súd zdôrazňuje, že hoci uvedené rozhodnutia (ako na seba nadväzujúce) tvoria jednotu, obvinený je oprávnený podať dovolanie len proti právoplatnému druhostupňovému rozhodnutiu, čo vyplýva z ustanovení § 368 ods. 1 písm. h) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku (v ich systematickej nadväznosti), konkrétne z podmienky, podľa ktorej obvinený môže podať dovolanie len vtedy, ak využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo aj rozhodnuté [obdobne vid'. aj rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len ako „R“) pod č. 18/2007, resp. i odôvodnenie rozhodnutia pod č. 22/2009].

Dovolanie obvinenej preto dovolací hodnotil ako podané proti uzneseniu odvolacieho súdu (Krajského súdu v Žiline), bez ohľadu na fakt, že dovolateľka de facto konaniu v pôvodnom konaní vytýkala postup súdu I. stupňa spočívajúci vo vykonaní hlavného pojednávania v jej neprítomnosti.

Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I.).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, Najvyšší súd SR je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Dovolací súd posudzujúc dovolanie obvinenej v uvedených intenciách konštatuje, že v posudzovanom prípade dovolateľka v dovolaní namietala výlučne tú skutočnosť (a nie aj inú), že hlavné pojednávanie súdu I. stupňa v pôvodnom konaní, vykonané Okresným súdom Námestovo dňa 4. októbra 2018, na

ktorom bol vyhlásený (odsudzujúci) rozsudok, bolo vykonané v jej neprítomnosti, domáhajúc sa záveru, že na taký postup neboli splnené zákonné podmienky.

V súvislosti s dovolateľkou uplatnenými dovolaciami dôvodmi a chybou vytýkanou v konaní, ktoré predchádzalo rozsudku súdu I. stupňa v pôvodnom konaní, Najvyšší súd SR dáva do pozornosti nasledovné zákonné ustanovenia:

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,
- d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 252 ods. 3 Trestného poriadku hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. To neplatí, ak obžalovaný výslovne odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 252 ods. 4 Trestného poriadku v prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obžalovaný má obhajcu, možno vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obhajcu, len ak s tým obžalovaný súhlasí.

Z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu vyplýva, že obvinená v pôvodnom konaní, v štádiu konania pred súdom, bola trestne stíhaná na podklade obžaloby podanej prokurátorom Okresnej prokuratúry Námestovo dňa 2.8.2018 pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona (v jednočinnom súbehu s ním spáchaný) a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, za ktoré ustanovuje Trestný zákon trestné sadzby trestu odňatia slobody s ich hornou hranicou 5, resp. 2 roky.

Obvinená v čase hlavného pojednávania (4. októbra 2018) nebola vo väzbe ani vo výkone trestu odňatia slobody.

Z pohľadu § 252 ods. 3 Trestného poriadku tak neboli naplnené zákonné (negatívne vymedzené) podmienky, ktoré vylučujú (bez súhlasu obvineného, resp. výslovného odmietnutia účasti) vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného.

Naopak, ustanovenie § 252 ods. 2 Trestného poriadku vymedzuje (pozitívne) podmienky, za ktorých hlavné pojednávanie možno vykonať v neprítomnosti obžalovaného spôsobom, z ktorého je zrejmé zachovanie jeho procesných obhajobných práv v zmysle reálnej možnosti zúčastniť sa hlavného pojednávania ako verejnej formy prejednávania jeho trestnej veci, ktoré v sebe obsahujú jednak právo súdu posúdiť, či prítomnosť obžalovaného na tejto forme prejednávania veci je (alebo nie je) nevyhnutné, hoci obžalovaný nerespektoval povinnosť dostaviť sa na hlavné pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas

predvolaný.

V zmysle zákonnej podmienky upravenej v návetí § 252 ods. 2 Trestného poriadku, z posudzovaného spisu vyplýva, že súd I. stupňa dospel k záveru, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovanej, čím sa aj v odôvodnení jeho rozsudku zaoberal (v jeho 2. odseku).

K zákonnej podmienke uvedenej v § 252 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku obžaloba bola obvinenej (spolu s poučením v zmysle § 240 ods. 3 Trestného poriadku) riadne doručená dňa 20. augusta 2018 na adresu, ktorú uviedla (už skôr v prípravnom konaní) ako adresu ňou zvolenú na doručovanie písomností (v trestnom konaní).

Obvinená na hlavné pojednávanie, určené konajúcou samosudkyňou na 4. októbra 2018 bola riadne predvolaná, a to predvolaním, obsahom ktorého bolo (okrem iného) i poučenie o možnosti konať hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti, ak sa naň nedostaví bez dostatočného ospravedlnenia a za podmienok uvedených v § 252 Trestného poriadku, v poučení i doslovne citovanom, čím bola splnená podmienka uvedená v § 252 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku.

Faktom je, že poštou doručovaná zásielka s predvolaním obvinenej sa konajúcemu súdu I. stupňa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote.

K tomu je však potrebné zdôrazniť, že zásielka s predvolaním obvinenej bola doručovaná na ňou určenú adresu na doručovanie písomností (L., A. XX), ktorú uviedla v rámci výsluchu v procesnom postavení obvinenej konanom 1. júna 2018.

Túto adresu do určenia termínu hlavného pojednávania nezmenila, resp. takúto zmenu orgánom činným v trestnom konaní (v prípravnom konaní) ani súdu (po podaní obžaloby) neoznámila. Skutočnosť, že vec sa nachádza už v štádiu súdneho konania jej pritom známa bola, pretože na identickej adrese si obžalobu ešte pred určením termínu hlavného pojednávania riadne prevzala.

Navyše v rámci jej už vyššie uvedeného výsluchu z 1. júna 2018 bola riadne poučená o jej povinnosti vyplývajúcej z § 34 ods. 7 Trestného poriadku oznámiť príslušnému orgánu zmenu adresy na doručovanie písomností, ako aj o následkoch spojených s nespĺnením si tejto povinnosti, v posudzovanom prípade vyplývajúcich z § 66 ods. 3 Trestného poriadku, konkrétne vo forme uplatnenia tzv. fikcie doručenia pri neprevzatí si zásielky doručovanej do vlastných rúk.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku do vlastných rúk sa doručuje obvinenému obžaloba a predvolanie.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku, ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienčnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

Z poštovej zásielky s predvolaním adresovaným obvinenej, vrátenej poštou súdu I. stupňa ako neprevzatej v odbernej lehote pritom vyplýva, že spôsob doručovania tejto zásielky (určenej do vlastných rúk) bol poštovým doručovateľom zachovaný. K prvému neúspešnému pokusu o doručenie došlo 7. septembra 2018, k opakovanému neúspešnému pokusu o doručenie došlo 10. septembra 2018 a v identický deň bola zásielka uložená na pošte. Tretí pracovný deň od uloženia zásielky pripadá na 13. septembra 2018. Týmto dňom sa zásielka považuje za obvinenej doručenú (ide o tzv. fikciu doručenia, ktorá u predvolania prípustná je) a preto týmto dňom sa zásielka s predvolaním považuje za riadne

doručenú obvinenej.

Nepochybne ide aj o včasné doručenie predvolania obvinenej, pretože z časových súvislostí doručenia predvolania (13. september 2018) a konania hlavného pojednávania (4. október 2018) je zrejmé, že lehota na prípravu na hlavné pojednávanie 5 pracovných dní (§ 247 ods. 1 Trestného poriadku) obvinenej zachovaná bola.

K splneniu podmienky uvedenej v § 252 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd konštatuje (ako to vyplýva z vyšetrovacieho spisu), že obvinenej bolo riadne vznesené obvinenie, ku skutku, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie (ktorý je i skutkom následne podanej obžaloby) mala možnosť sa vyjadriť pred vyšetrovateľom a v rámci jej výsluchu v procesnom postavení obvinenej z 1. júna 2018 sa k tomuto skutku aj vyjadrila. Ustanovenia o vyšetrowaní, ktoré v dovolaní ani nenamietala, porušené spôsobom zakladajúcim niektorý z dovolacích dôvodov neboli a na možnosť preštudovať vyšetrovací spis pri skončení vyšetrowania upozornená bola, v rámci ktorého úkonu najneskôr pred podaním obžaloby mohla urobiť návrhy na doplnenie vyšetrowania.

Upovedomenie o práve preštudovať spis v termíne určenom vyšetrovateľom na 10. júla 2018 jej bolo (pri aplikácii § 66 ods. 3 Trestného poriadku - jeho právne následky vid' vyššie) doručené 29. júna 2018 aj s primeraným poučením v súlade s § 208 ods. 1 Trestného poriadku.

Ďalšie zákonné podmienky na vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného sa pritom na posudzovaný prípad nevzťahujú. Obvinená totiž v čase konania hlavného pojednávania nebola pozbavená ani obmedzená v spôsobilosti na právne úkony [§ 252 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku] a v čase konania hlavného pojednávania u obvinenej neexistoval dôvod povinnej obhajoby a obhajcu ani zvoleného nemala (§ 252 ods. 4 Trestného poriadku).

Dovolací súd tiež upriamuje pozornosť na to, že v pôvodnom konaní - v štádiu odvolacieho konania, obvinená prostredníctvom (až v tomto štádiu) zvoleného obhajcu vykonanie hlavného pojednávania súdom I. stupňa v jej neprítomnosti namietala (na verejnom zasadnutí z 31. januára 2019), pričom s týmito námietkami sa spôsobom súladným s vyššie uvedenou argumentáciou dovolacieho súdu vysporiadal už odvolací súd (Krajský súd v Žiline) v odôvodnení jeho uznesenia, ktorým zamietol odvolanie obvinenej (strany 5 - 7 uznesenia).

Konfrontujúc obsah dovolania obvinenej s vyššie uvedenými skutočnosťami, dovolací súd zdôrazňuje, že dovolateľka pôvodnému konaniu vytýkala vykonanie dotknutého hlavného pojednávania v jej neprítomnosti, bez splnenia zákonných podmienok na taký procesný postup, v ktorom videla naplnenie dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 písm. c), g), i), Trestného poriadku.

Podľa tohto zákonného ustanovenia dovolanie možno podať, ak

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu [písm. c)],
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom [písm. g)],
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť [písm. i)].

V dovolaní namietané pochybenie pritom nezodpovedá svojim obsahom žiadnemu z uvedených dovolacích dôvodov.

Pokiaľ obvinená v ňou namietanej chybe videla porušenie jej práva na obhajobu zásadným spôsobom (súčasťou práva na obhajobu sú primárne práva obvineného uvedené v § 34 Trestného poriadku ale aj iné), vykonanie hlavného pojednávania bez prítomnosti obžalovaného, ak pre taký postup neboli splnené zákonné podmienky, zodpovedá svojim obsahom dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Takto namietaný nezákonný postup v sebe zároveň zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto v takom prípade neprichádza do úvahy záver o naplnení dovolacieho dôvodu

aj podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že v uvedenej situácii je ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku v pomere špeciality k § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (obdobne vid' aj R 6/2011).

Pokiaľ dovolateľka uplatnila v dovolaní aj dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku, tieto nepodložila akýmikoľvek konkrétnymi chybami súdov v pôvodnom konaní (podmienka v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku), ktoré by uvedené dovolacie dôvody mohli naplniť (t. j. neuviedla v čom konkrétne by malo byť nesprávne právne posúdenie skutku, pre ktorý bola uznaná za vinnú, resp. akékoľvek hmotnoprávne ustanovenie, ktoré malo byť porušené a taktiež neuviedla ani aký dôkaz a akým spôsobom mal byť vykonaný nezákonným spôsobom).

Možno tak len usudzovať, že naplnenie týchto dovolacích dôvodov obvinená videla už v samotnom vykonaní hlavného pojednávania v jej neprítomnosti (resp. v nadväznosti naň), ktorým však, a to aj v prípade opodstatnenosti tejto námietky, uvedené dovolacie dôvody nemožno naplniť.

Vzhľadom k tomu, že dovolací súd v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I.), dovolací súd pri takto chápanej viazanosti dôvodmi dovolania sa v posudzovanom prípade zaoberal výlučne otázkou, či vykonaním hlavného pojednávania súdom I. stupňa v neprítomnosti obvinenej v pôvodnom konaní bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

Tento dovolací dôvod pritom možno naplniť len vykonaním hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného bez splnenia zákonných podmienok na taký postup.

Ako vyplýva z už vyššie uvedeného, v posudzovanom prípade dovolaním namietané hlavné pojednávanie síce bolo vykonané v neprítomnosti obvinenej, avšak po splnení zákonných podmienok na taký postup.

Dovolací súd preto konštatuje, že dovolateľkou namietaným procesným postupom (konaním, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo) dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku naplnený nebol.

Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku (R 120/2020- II.).

Len marginálne v reakcii na obsah dovolania, dovolací súd obvinenej pripomína, že popri nepochybne ústavne aj medzinárodnoprávne garantovaných právach obvineného, ktoré v konkrétnostiach upravených v Trestnom poriadku obvinenému prináležia (a na ktoré sa i v dovolaní odvoláva), má obvinený i penzum povinností súvisiacich s jeho trestným stíhaním. Je nepochybne povinnosťou súdu v trestnom konaní vytvoriť obvinenému procesný rámec, tvoriaci podstatu spravodlivého procesu, nevyhnutný pre reálnu možnosť na uplatnenie jeho práv, avšak na strane druhej je už vecou samého obvineného akým spôsobom tieto práva reálne využije, resp. aký postoj zaujme k plneniu si zákonom stanovených povinností voči orgánom činným v trestnom konaní a súdu tak, aby sa ich neplnením v konečnom dôsledku sám nevystavil hrozbe ohrozenia alebo poškodenia vlastných záujmov v trestnom konaní.

V uvedenom zmysle sa tak v posudzovanom prípade obvinená dovolaním vo svojej podstate dovolávala len vlastnej nezodpovednosti súvisiacej s nepreberaním súdnych zásielok, resp. pokiaľ zmenila adresu na

doručovanie, s neoznámením takej zmeny, ku ktorej bola povinná (§ 34 ods. 7 Trestného poriadku) a vyjadrila neochotu podriaďiť sa zákonnej sankcii za porušenie takej povinnosti, ktorú v danom prípade predstavujú právne následky tzv. fikcie doručenia (§ 66 ods. 3 Trestného poriadku). Uvedený záver podporuje i fakt, že v konečnom dôsledku ani sama obvinená dôvod nesplnenia si povinnosti riadne prebrať súdne zásielky vôbec nevysvetlila, a to ani v odvolacom ani dovolacom konaní.

Na podklade vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, dovolací súd dovolanie obvinenej z dôvodu, že je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, na neverejnom zasadnutí uznesením odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.